

LO-distriktet i Västsverige

Arbetsmarknadsstatistik och analys för Västsverige

(Västra Götaland och Hallands län)

April 2017

Innehåll

Analys	3
Statistik	4
Arbetslösa - öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd 16-64 år, procent.	4
Ungdomsarbetslöshet öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd 18-24 år, procent	5
Andelen arbetslösa i procent av den registerbaserade arbetskraften.	5
Jämförelse mellan inrikes och utrikes födda per åldersgrupp, procent, riket	6
Jämförelse mellan inrikes och utrikes födda per kön och åldersgrupp, procent, riket	6
Jämförelse arbetslöshet mellan inrikes och utrikes födda per kön och utbildningsbakgrund, procent, riket (2016)	7
Jämförelse sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda per kön och utbildningsbakgrund, procent, riket (2015)	7
Långtidsarbetslöshet	7
Geografiska skillnader inom Västsverige.....	8
Varselstatistik	9
Kommentar statistik.....	9
Definitioner arbetslöshet.....	9
Befolkningen efter arbetskraftsstatus – SCB (AKU)	10

Analys

När vi ser på arbetsmarknadsutvecklingen i Sverige och i Västsverige ser vi en positiv trend.

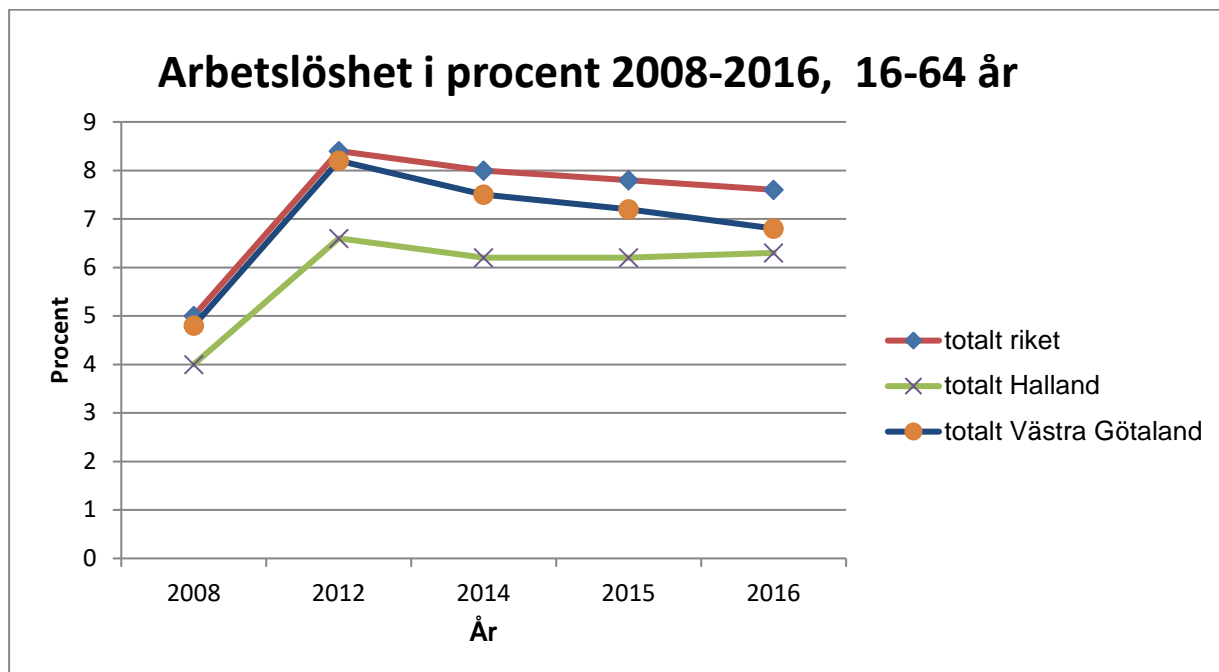
Fler får jobb och arbetslösheten sjunker. Det finns många lediga jobb att söka och regeringen har förbättrat situationen för arbetslösa genom att höja a-kassan och införa bättre stöd för arbetslösa ungdomar. Ungdomsarbetslösheten sjunker just nu väldigt fort och speciellt tydligt hos utrikes födda.

Det finns dock en väldigt oroande utveckling och det är att den strukturella arbetslösheten fortsatt är hög. Det är framförallt korttidsarbetslösheten som sjunker. Däremot har långtidsarbetslösa och utsatta grupper fortsatt mycket svårt att nå ny etablering på arbetsmarknaden. Den tydligaste gemensamma nämnaren är kort utbildning, både för svenskfödda och utlandsfödda. Därför är utbildning den tydligaste lösningen på arbetslösheten speciellt i det läge vi befinner oss där alltför yrken uppvisar brist på utbildad arbetskraft och rekryteringar ofta misslyckas eftersom det saknas kvalificerade sökande. För att förbättra matchningen på arbetsmarknaden krävs dock mer än så. Ett modernt utbildningsväsen för vuxna och utbyggda möjligheter till validering är två vägar LO föreslår. LO har också tagit fram ett förslag om utbildningsjobb och regeringen har föreslagit ett förstärkt studiestöd för nyanlända som läser in gymnasiet. Det behövs dessutom tas ett större ansvar hos arbetsgivare för att kompetensutveckla befintlig personal för att skapa goda cirklar i arbetslivet där människor utvecklas och tar sig an större utmaningar efter hand och därmed lämnar plats åt andra att växa i sin tur.

Den här rapporten ger en övergripande genomgång av utvecklingen på arbetsmarknaden i Västsverige. Arbetsförmedlingen har mer detaljerad statistik på sin [statistiksida](#) liksom SCB har i sin [statistikdatabas](#). En ständig källa till förvirring är att Arbetsförmedlingen använder åldrarna 16-64 år i sin statistik medan SCB använder åldrarna 15-74 år. Ett annat problem är hur arbetslöshetstidens längd beräknas. Eftersom denna rapport innehåller statistik från båda dessa källor försöker vi att ange åldersspannet vid aktuella siffror. I slutet av rapporten finns en detaljerad genomgång av vad som avses med de olika begreppen.

Statistik

Arbetslösa - öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd 16–64 år, procent

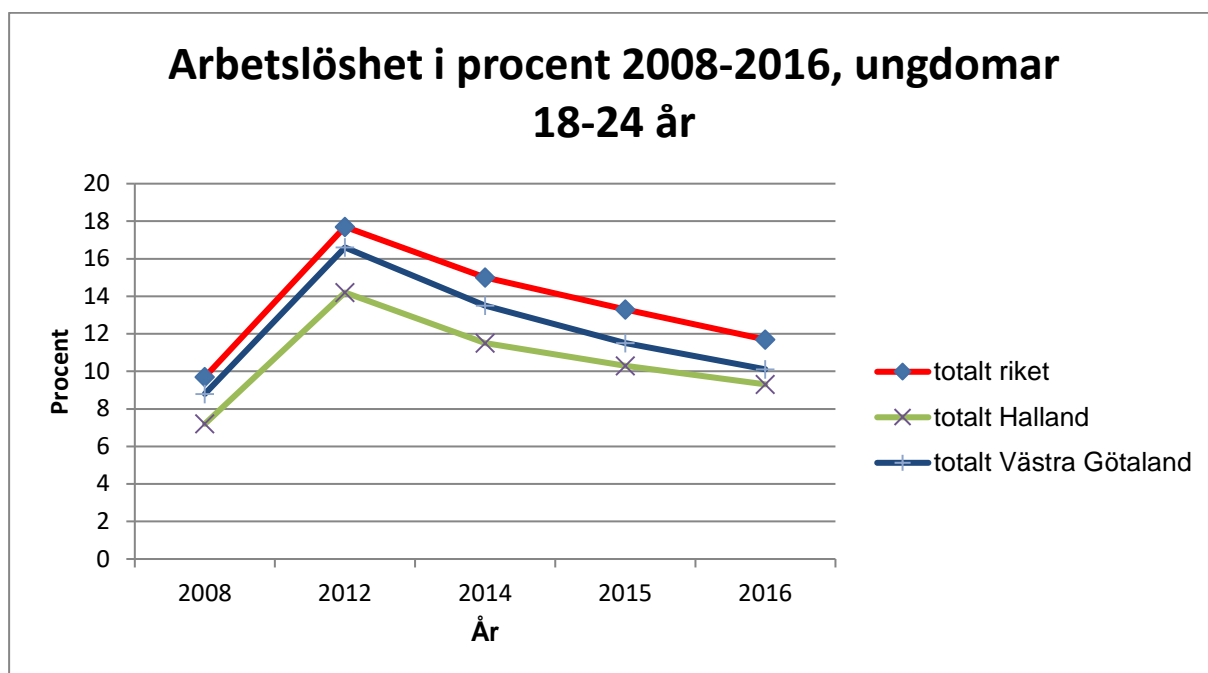

Källa: Arbetsförmedlingen. Andelen i procent av den registerbaserade arbetskraften.

År	Riket			Halland			Västra Götaland		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2016	7,6	7,0	8,1	6,3	5,8	6,8	6,8	6,2	7,4
2015	7,8	7,2	8,3	6,2	5,8	6,6	7,2	6,5	7,7
2014	8,0	7,5	8,5	6,2	5,8	6,6	7,5	6,9	8,1
2012	8,4	8,2	8,7	6,6	6,7	6,5	8,2	7,7	8,6
2008	5,0	4,9	5,1	4,0	4,1	3,8	4,8	4,7	4,9

Källa: Arbetsförmedlingen. Andelen i procent av den registerbaserade arbetskraften.

Ungdomsarbetslöshet öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd 18–24 år, procent

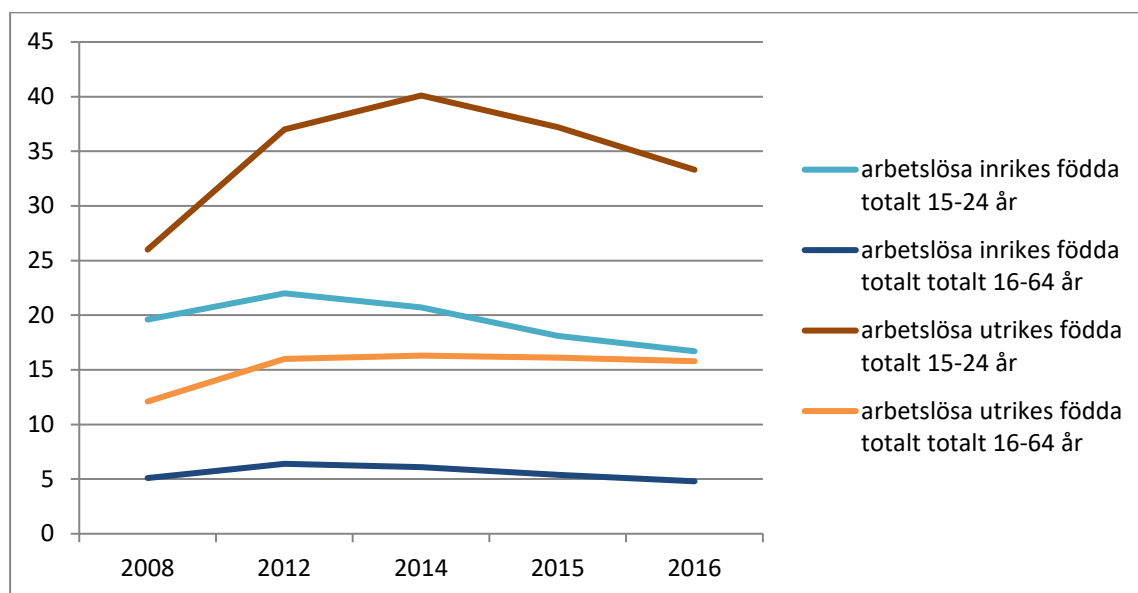
Källa: Arbetsförmedlingen.

Andelen arbetslösa i procent av den registerbaserade arbetskraften.

År	Riket			Halland			Västra Götaland		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2016	11,7	9,3	13,9	9,3	6,9	11,4	10,1	8,1	12,0
2015	13,3	10,8	15,7	10,3	7,6	12,8	11,5	9,4	13,5
2014	15,0	12,6	17,3	11,5	8,9	13,9	13,5	11,2	15,6
2012	17,7	15,7	19,4	14,2	12,6	15,8	16,6	14,7	18,4
2008	9,7	8,7	10,7	7,2	6,5	7,8	8,8	7,8	9,6

Källa: Arbetsförmedlingen. Andelen i procent av den registerbaserade arbetskraften.

Jämförelse mellan inrikes och utrikes födda per åldersgrupp, procent, riket

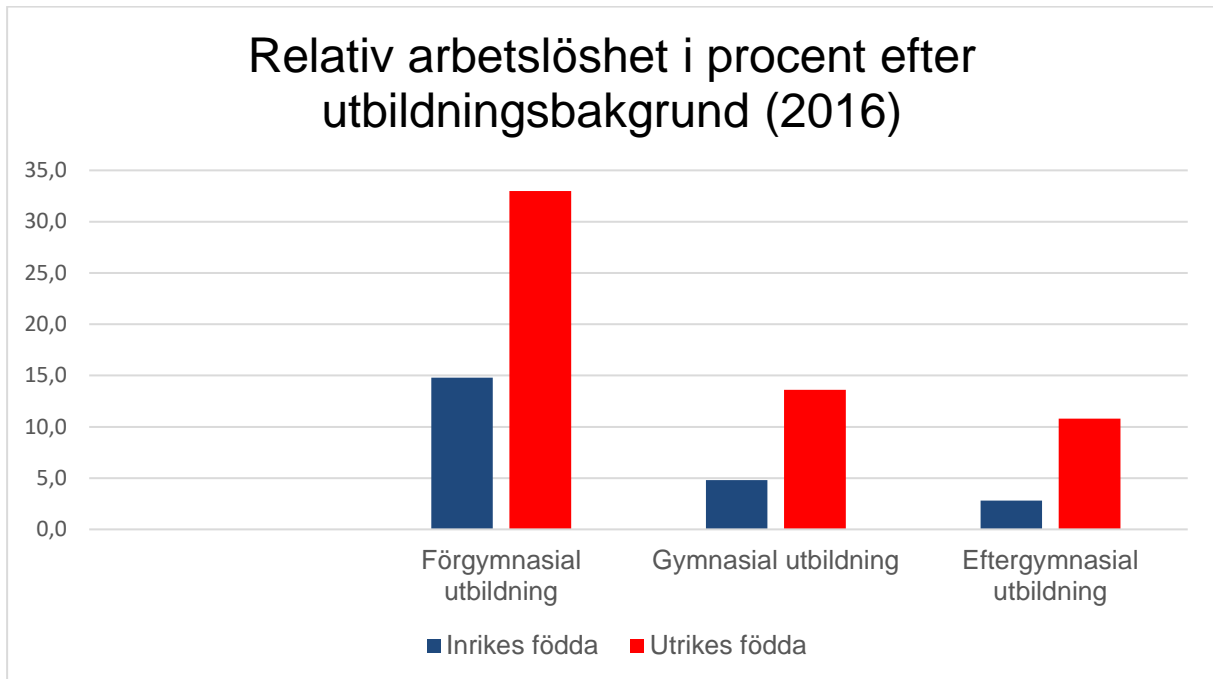

Jämförelse mellan inrikes och utrikes födda per kön och åldersgrupp, procent, riket

Arbetslösa			2008	2012	2014	2015	2016
inrikes födda	män	15–24 år	19,2	23	21,9	18,7	18,1
		16–64 år	5	6,6	6,5	5,6	5,1
	kvinnor	15–24 år	20	21,1	19,4	17,4	15,3
		16–64 år	5,3	6,2	5,7	5,1	4,4
	totalt	15–24 år	19,6	22	20,7	18,1	16,7
		16–64 år	5,1	6,4	6,1	5,4	4,8
utrikes födda	män	15–24 år	24,2	40,4	40,5	37,9	34,2
		16–64 år	11,5	16,9	16,5	16,5	16,6
	kvinnor	15–24 år	27,9	32,9	39,7	36,4	32,0
		16–64 år	12,7	15	16,1	15,8	15,0
	totalt	15–24 år	26	37	40,1	37,2	33,3
		16–64 år	12,1	16	16,3	16,1	15,8

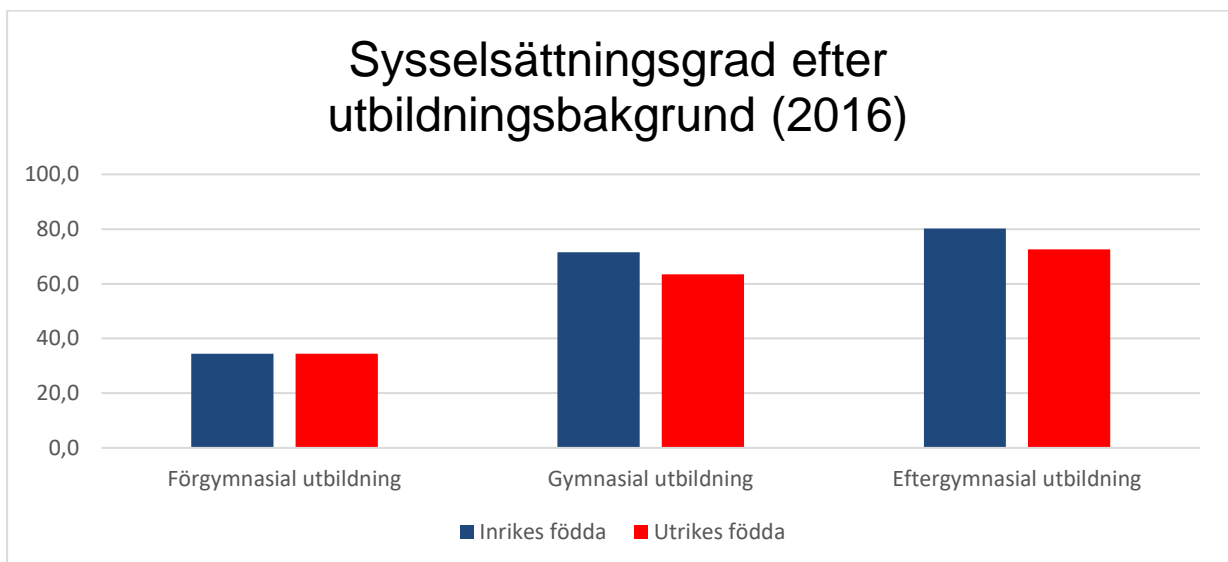
Källa: SCB, AKU

Jämförelse arbetslöshet mellan inrikes och utrikes födda efter utbildningsbakgrund, procent, riket (2016)

Källa: SCB, AKU

Jämförelse sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda efter utbildningsbakgrund, procent, riket (2016)

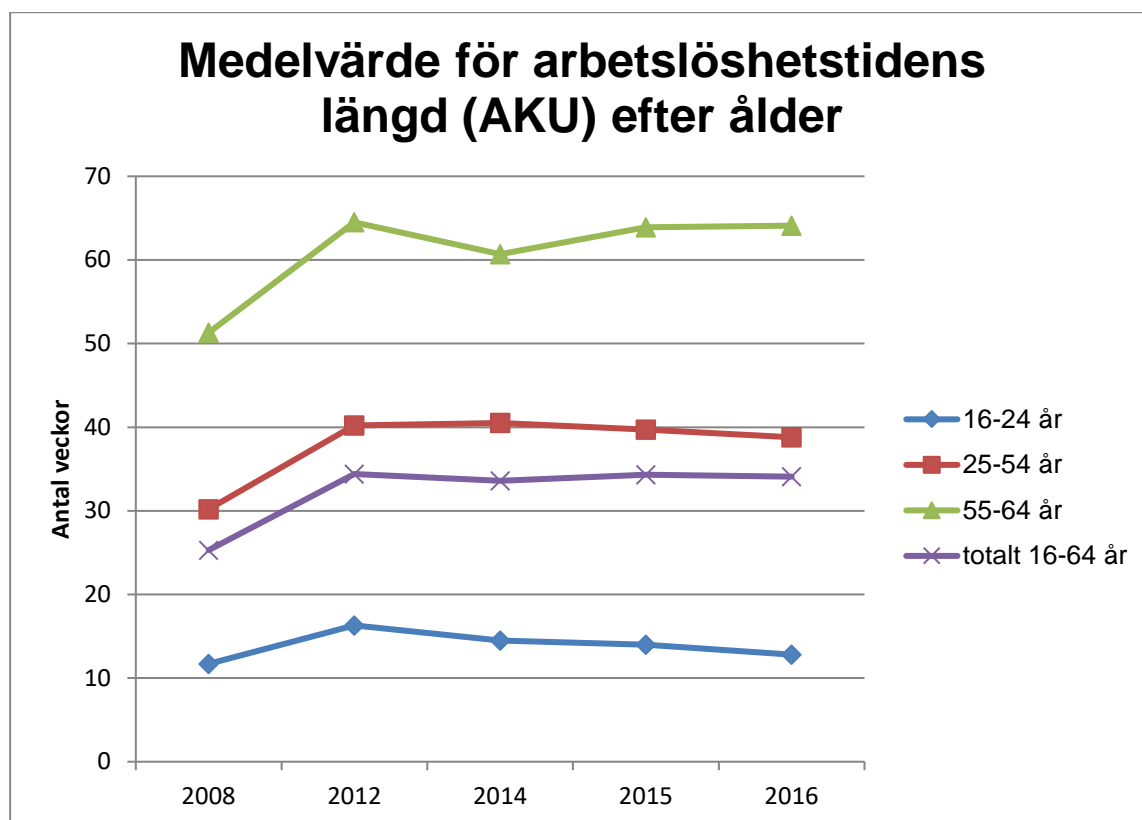

Källa: SCB, AKU

Långtidsarbetslöshet

Långtidsarbetslösheten drabbar framförallt utsatta grupper samt äldre på arbetsmarknaden.

Ungdomars arbetslöshet består mer av tillfälliga perioder av arbetslöshet mellan osäkra anställningsformer medan äldre och utlandsfödda har svårt att få en plats på arbetsmarknaden om man har förlorat jobbet eller är nyanländ i Sverige. Att medelvärdet för arbetslöshetens längd ökar något beror på att det finns väldigt få korttidsarbetslösa medan långtidsarbetslösheten är i stort sett oförändrad.

Källa: SCB, AKU

Geografiska skillnader inom Västsverige¹

Det finns stora skillnader inom Västsverige kring hur stor arbetslösheten är och hur utvecklingen går just nu. I kranskommunerna runt Göteborg är det mycket låg arbetslöshet medan det i en del landsbygdskommuner är en svag utveckling på arbetsmarknaden.

Göteborgsområdet har nu lägre arbetslöshet än Storstockholm. Som exempel i Halland kan vi jämföra kranskommunen Kungsbacka med en total arbetslöshet på 3,2 procent medan man i Hylte har ökande arbetslöshet och 2016 hade 12,1 procents arbetslöshet, i övriga länet ligger arbetslösheten still eller minskar. I Västra Götaland är det Åmål som har högst (och ökande) arbetslöshet med 14,2 procent medan Öckerö har lägst andel arbetslösa med 2,3 procent av den registerbaserade arbetskraften. Trollhättan som drabbades hårt vid Saabs nedläggning har

¹ Källa: Arbetsförmedlingen, siffrorna i stycket gäller 2016

under året återhämtat sig ytterligare och 2016 var 12,2 procent av Trollhätteborna arbetslösa, en procentenhet färre än 2015. Nordöstra Skaraborg är också ett bekymmersamt område med arbetslöshet över 10 procent och runt 20 procents arbetslöshet bland ungdomar. Här minskar dock arbetslösheten långsamt. Det är tydligt att den goda konjunkturen märks först i de större orterna och sedan långsamt sprider sig.

Varselstatistik

Antal personer som berörts av varsel om uppsägning fortsätter att minska. Tabellen visar utvecklingen över tid.

	2008	2012	2014	2015	2016
Hallands län	1 966	2 229	871	764	696
V. G. län	21 642	14 067	8049	6 977	6705
Riket	95 864	71 470	47 074	43 142	38 587

Källa: Arbetsförmedlingen.

Kommentar statistik

Det mesta går åt rätt håll just nu när det gäller arbetslöshetens omfattning, framförallt är det väldigt positiv utveckling av ungas arbetslöshet. Däremot är strukturerna av hur de arbetslösa är grupperade väldigt bekymrande. En tydlig effekt av finanskrisen 2008–2009 är att grupper med stark anknytning till arbetsmarknaden har återhämtat sig snabbare än grupper med svag anknytning. Grupper med svag anknytning till arbetsmarknaden har fortsatt svårt att få jobb, trots många lediga platser, långtidsarbetslösheten sjunker inte och utrikes födda har svårt att snabbt komma in på arbetsmarknaden. Särskilt utsatta är personer som saknar gymnasieutbildning, oavsett om du är född i eller utanför Sverige. Om du blivit arbetslös i högre ålder är det också större risk att hamna i långtidsarbetslöshet. Den vändande konjunkturen tar också olika lång tid innan den slår igenom. Det går fortast i de större kommunerna men utvecklingen är svag på landsbygden.

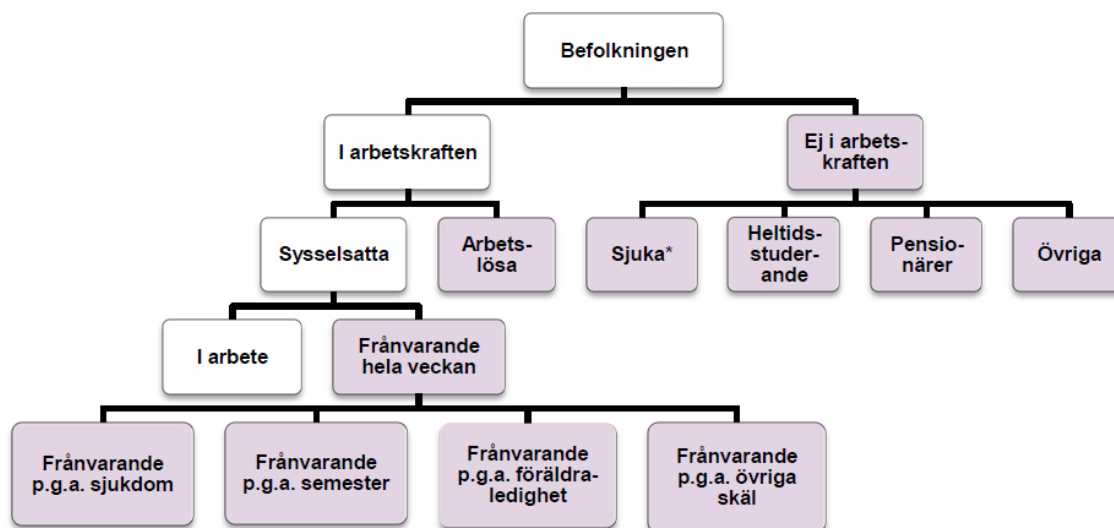
Kvinnorna har hela tiden haft lägre arbetslöshet även om arbetslösheten i spåren av finanskrisen drabbade kvinnorna i Halland hårdare än männen.

Definitioner arbetslöshet

Sveriges officiella mått på arbetslöshet finns i SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU), som följer konventionerna och rekommendationerna från ILO och regleras av EU. AKU är en urvalsundersökning som riktar sig till totalbefolkningen (folkbokförd i Sverige), i

åldersgruppen 15–74 år. Telefonintervjuer görs med cirka 29 500 personer varje månad eller ungefär 88 500 personer per kvartal.²

Befolkningen efter arbetskraftsstatus – SCB (AKU)

*) Förtidspensionärer av hälsoskäl ingår i gruppen Sjuka.

Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarnas (AKU) och Arbetsförmedlingens (Af) arbetslöshetsstatistik – En jämförande studie, Arbetsmarknads- och utbildningsstatistik, Bakgrundsfakta 2013:8, s. 15.

Arbetslösa enligt AKU omfattar följande grupper:³

- Personer som var utan arbete under referensveckan men som *sökt* arbete under de senaste fyra veckorna (referensveckan och tre veckor bakåt) och *kunde* arbeta under referensveckan eller börja inom 14 dagar från referensveckans slut.
- Personer som fått ett arbete som börjar inom tre månader, förutsatt att de skulle ha kunnat arbeta referensveckan eller börja inom 14 dagar från referensveckans slut.
- Heltidsstuderande som aktivt söker arbete och är beredda att ta ett arbete (fr.o.m. oktobermätningen 2007).

Andelen arbetslösa (procent) räknas som andel av *arbetskraften* (sysseisatta + arbetslösa).

Gruppen *Ej i arbetskraften* omfattar personer som varken är sysseisatta eller arbetslösa. De största grupperna är pensionärer och heltidsstuderande (som inte söker arbete), deltidstuderande som inte jobbar, sjuka utan arbete, långvarigt sjuka, förtidspensionerade av hälsoskäl, hemarbetande m.fl..⁴

² Statistiska centralbyrån 2013, s. 5, 7, 10, 15, 21.

³ Statistiska centralbyrån 2014, s. 9.

⁴ Statistiska centralbyrån 2014, s. 9. Se också Kopf Axelman 2013.

Arbetsförmedlingens arbetslöshetsstatistik bygger på verksamhetsstatistiken över inskrivna arbetslösa i åldersgruppen 16–64 år.

Arbetslösa omfattar enligt Arbetsförmedlingen följande grupper:⁵

- Så kallat öppet arbetslösa som är inskrivna på Arbetsförmedlingen, saknar arbete, aktivt söker arbete och omgående kan påbörja ett arbete och som inte deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.
- Sökande i program med aktivitetsstöd.

Andelen arbetslösa (procent) räknas som andel av den *registerbaserade arbetskraften* som består av:⁶

- Den förvärvsarbetande nattbefolkningen (enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik Rams som baserar sig på uppgifter fr. Skatteverket) som består av alla som bor i en kommun och som arbetar i kommunen eller som pendlar till ett arbete i en annan kommun (uppdatering november varje år).
- Antalet öppet arbetslösa (inskrivna på Arbetsförmedlingen).
- Antalet sökande i program med aktivitetsstöd.

Detta mått är Arbetsförmedlingens *officiella mått* fr.o.m. hösten 2011. Uppgifter finns från 2008. Tidigare räknades andelen arbetslösa som andel av befolkningen (folkbokförda personer 31/12 som Skatteverket lämnar till SCB). Uppgifter finns från 1996.⁷

Det nya måttet ger en mer rättvis bild av arbetslösheten i kommuner och i olika undergrupper (kön, ålder m.m.). Det stämmer också bättre överens med SCB:s AKU-mått. Det nya måttet innebär också att arbetslösheten blir *högre* jämfört med det gamla måttet eftersom det beräknas på färre personer.⁸

⁵ Statistiska centralbyrån 2013, s. 7, 17, 18. Fr.o.m. den 2 februari 2011 kallas gruppen arbetslösa för *öppet arbetslösa* för att särskilja från SCB:s officiella definition arbetslösa.

⁶ Statistiska centralbyrån 2013, Förord. Se också Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknaden i september 2011 – Tecken på vikande arbetsmarknad*, Pressmeddelande 13 oktober 2011.

⁷ <http://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Statistik-prognoser/Tidigare-statistik.html>

⁸ Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknaden i september 2011 – Tecken på vikande arbetsmarknad*, Pressmeddelande 13 oktober 2011. (Se pressbildspel, Nyheter i Arbetsförmedlingens redovisning av månadsstatistik, Presseminarium, 2011-10-13).

<http://vastsverige.lo.se>

Olof Palmes plats 1, 413 04 Göteborg

031-774 30 50, lo-vastsverige@lo.se

LO-distriktet i Västsverige